

सुनिलस्मृति गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड: ३

संख्या: ५

मिति: २०७७।०३।२३

भाग-२

निति तथा कार्यक्रम, २०७६

प्रस्तावना:

सुनिल स्मृति गाउँपालिकाको छैठौँ गाउँसभाका अध्यक्ष ज्यू,
प्रदेश नं.५ आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालयका माननीय मन्त्री
कुलप्रसाद के.सी. ज्यू,
विभिन्न राजनितिक दलका प्रमुख एवं प्रतिनिधि ज्यूहरु,
गाउँसभाका सदस्यहरु,
समाजसेवी तथा वुद्धिजीवीहरु,
पत्रकार, सुरक्षाकर्मी,
सम्पुर्ण कर्मचारीहरु तथा
उपस्थित सम्पुर्ण बुबा, आमा, दाजु भाई तथा दिदीवहिनीहरु,

नेपालको संविधान, २०७२ जारी भई उक्त संविधानले व्यवस्था गरे बमोजिम हाल देशमा संघीयता कार्यान्वयनमा आएको छ । लामो समय सम्मको आम नेपाली जनताको प्रतीक्षा, जनयुद्ध, २०६२/६३ को जनआन्दोलन, मधेश आन्दोलन लगायत विभिन्न समयमा भएका राजनैतिक आन्दोलनको परिणाम स्वरुप २०७० सालमा भएको दोश्रो संविधानसभाको निर्वाचन पश्चात जनताका प्रतिनिधिले नै संविधानको निर्माण गरी जारी गरेको संविधान अहिले कार्यान्वयनमा रहेको छ । संविधानले सुनिश्चित गरेका प्रावधानहरूलाई व्यवहारिक रुपान्तरण गर्ने क्रममा आज हामी यस सुनिल स्मृति गाउँपालिकामा स्थानीय सरकारको रुपमा रही यो छैठौँ गरिमामय गाँउसभामा वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा निकै हर्षित र गौरवान्वित भएका छौं ।

देशलाई यस स्थितमा ल्याइ पु-याउन आफ्नो प्राण उत्सर्ग गर्ने ज्ञात, अज्ञात सम्पुर्ण महान सहीदहरू, जनयुद्ध र जनआन्दोलनका घाइतेहरू, द्वन्द्वपीडितहरू, वेपत्ता पारिएका तथा देशमा गणतन्त्र र संघीयता स्थापना गर्न अहम भुमिका खेल्ने सम्पुर्ण व्यक्तिहरूलाई हृदयदेखि सम्मान सहित सम्झन चाहन्छौ ।

अध्यक्ष महोदय,

अधिकार, स्रोत साधन, बजेट, उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता समेत स्थानीय तहमा हस्तान्तरण गरी तल्लो निकायलाई अधिकारसम्पन्न बनाउने प्रयास गरिएको छ, जुन स्वागतयोग्य छ । संघीयता र स्थानीय सरकार मार्फत गाउँगाउँमा सिंहदरबार, आफ्नो गाउँ , शहर, बस्ती, टोल आफैँ बनाउँ जस्ता कार्यक्रमहरूलाई मुर्तरुप दिने जिम्मेवारी हाम्रो काँधमा आएको व्यहोरा विधितै छ । यो हाम्रो लागि अवसर र चुनौति दुवै हो ।

अव म चौथौँ गाउँ सभावाट पारित मुख्य मुख्य निति तथा कार्यक्रम र वजेटको समीक्षा प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

१. सडक निर्माण र स्तरउन्नतीको सम्बन्धमा गाउँपालिकाको सवै वडामा ट्रयाक खोलिएको र धेरैजसो सडकहरू स्तरउन्नती

- गरिएको व्यहोरा सम्मानित सभा समक्ष जानकारी गराउन चाहन्छौ ।
२. यस गाउँपालिकाको प्रमुख पेशाको रूपमा रहेको कृषि क्षेत्र लाई व्यवसायिक र आधुनिकि करण गर्ने सन्दर्भमा सोही अनुसारका कार्यक्रम तय गरी ठाउ अनुसारको पकेट क्षेत्र घोषणाको तयारी गरिएको छ ।
 ३. स्वच्छ खानेपानीमा नागरिकको पहुँच बृद्धि गर्न एक घर एक धाराको निति अनुसार कार्यक्रम केही भागमा भएपनि कार्यान्वयन गरिएको छ । वढ्दै गएको शहरीकरण लाई व्यवस्थित गर्न फोहरमैला व्यवस्थापनको लागि फोहरमैला संकलन केन्द्र खोजी कार्य जारी राखिएको छ ।
 ४. शिक्षा क्षेत्रको गुणस्तर वृद्धिको लागि विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षज्यूहरु प्र.अ.ज्यूहरु, विभिन्न राजनैतिक दल, समाजसेवी शिक्षा विद एवं बुद्धिजीवीहरु लगायत शिक्षा क्षेत्रका सबै सरोकारवालाहरुको उपस्थितिमा विद्यालयमा शिक्षाको गुणस्तर सुधारको अन्तरक्रिया र विद्यालयलाई शान्ति क्षेत्र घोषणा गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको छ । ससर्त अनुदानवाट तोकिएका कार्यक्रमहरु सम्पन्न गरिएको छ । शिक्षा नियमावली २०७५ तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ । शिक्षा नियमावली २०७५ अनुसार विद्यालय अनुदान व्यवस्थापन कार्याविधि, २०७६ निर्माण गरी शिक्षा कल्याणकारी कोष स्थापना गरी विद्यालयका निजि श्रोतमा रहेका शिक्षकहरुको पारिश्रमिक प्रदान गरी पठन पाठनलाई सुधार गरिएको छ । गाउँ शिक्षा समितिबाट सबै विद्यालयहरुको अनुगमन गरी शिक्षक विद्यार्थी अनुपातको आधारमा दरबन्दी मिलान गरिएको छ ।

५. स्वास्थ्य क्षेत्रको सुधारका लागि वित्तीय समानीकरण र ससर्तअनुदान समेतवाट औषधी खरिद गरी निःशुल्क वितरणको लागि नियमित आपूर्ति गरिएको छ । गाउँपालिका भित्र कम्तिमा १५ शैयाको अस्पताल निर्माणको लागि प्रदेश र केन्द्रमा समेत पहल गरिएको छ । सन २०२२ सम्म गाउँपालिकालाई पूर्ण सरसफाई युक्त वनाउने प्रतिवद्धता व्यक्त गरे अनुसार खाद्य सुरक्षा वहुक्षेत्रिय पोषण,पश्चिम नेपाल ग्रामिण खानेपानी तथा सरसफाई परियोजनाका क्रियाकलापहरु अन्तिम चरणमा पुगेका छन ।
६. गाउँपालिकाको पार्श्व चित्र (Profile) निर्माण गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ ।
७. विभिन्न धार्मिक ऐतिहासिक र पर्यटकीय स्थलहरु समेटी गाउँपालिकाको ऐनाको रुपमा वृतचित्र (Documentary) तयार भएको छ ।
८. गाउँपालिका र वडा कार्यालयलाई सूचना प्रविधिमैत्री बनाईएको छ ।
९. लक्षित समुहको विकासका लागि सिप विकास तालिम र विभिन्न आय आर्जनका कार्यक्रमहरु अगाडी वढाइएको छ ।
१०. २५ वर्षे दिर्घकालिन सोच सहितको प्रथम पञ्चवर्षीय आवधिक योजना निर्माण अन्तिम चरणमा पुगेको छ ।
११. गाउँपालिका भित्र रहेका फुसका छाना विस्थापन गरी जस्ताको छाना वनाउने अभियानका साथ गत वर्ष रु. १ करोडवाट शुरु गरिएको फुसको छाना विस्थापन (गरिवलाई छानो) कार्यक्रम यस आ.व.मा गाउँपालिकाबाट १ करोड र प्रदेश सरकारको १ करोड समेत २ करोड बाट बोलपत्र आव्हान गरी जस्तापाता सम्बन्धित वडामा पुगी वितरण भै सकेको छ ।

१२. आम जनतालाई सुशासनको प्रत्याभुति दिन नागरिक वडापत्र निर्माण आर्थिक क्रियाकलाप लगायत सबै गतिविधिमा पारदर्शिता, कानुनको शासन र भष्टाचार नियन्त्रणलाई प्राथमिकता साथ कार्यन्वयन गरिएको छ ।
१३. पर्यटन प्रवर्धनको लागि सर्वजनिक निजि साझेदारीमा लुंग्री खोलामा -याफ्टिङ व्यवसाय शुरु गरिएको छ ।
१४. राष्ट्रका लागि खेल, स्वास्थ्यका लागि खेल भन्ने मूल नाराका साथ अन्य स्थानमा संचालित खेलकुद जस्तै थवाङ गाउँपालिका कप, रोल्पा मेयर कप र प्रदेश खेलकुद प्रतियोगिता कार्यक्रममा भाग लिई र गाउँपालिकाको भूमिमा सम्पन्न भएको दोश्रो रोल्पा मोहत्सवको अवसरमा खेलकुद कार्यक्रममा भाग लिई विभिन्न पदकहरु प्राप्त गर्न सफल भएको छ जसबाट खेलकुदको विकासमा टेवा पुगेको छ ।
१५. बिकास निर्माणका कार्यलाई व्यवस्थित गर्न र संघ र प्रदेश बाट अनुदान वृद्धि गर्न आवश्यक भएका योजनाहरु जस्तै गाउँपालिका भवन निर्माण सडकको नया ट्रयाक खोल्ने कार्य र स्तरोन्नति पक्की पुल र बसपार्कको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (DPR) तयार गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको छ ।

यी भए मुख्य मुख्य उपलब्धिहरु, अब म यहाँहरु समक्ष अथक प्रयासका वावजुत समयमा सम्पन्न गर्न नसकिएका कार्यहरुका वारेमा जानकारी दिने अनुमति चाहन्छु । स्थानीय निकायबाट स्थानीय सरकारको रुपमा स्थानीय तहमा पुनसंरचना भएको र पुनसंरचित तहको लागि आवश्यक पर्ने ऐन कानुन र जनशक्तिको कमीले गर्दा सोचे जति सफलता प्राप्त गर्न सकिएको छैन । आशातित सफलता प्राप्त गर्न नसकिएका मुख्य विषयहरु निम्नानुसार उल्लेख गरेको छु ।

- गाउँपालिकाको शहरी क्षेत्रको फोहोर व्यवस्थापनको लागि ल्याण्डफिल्ड साईट (कलेक्सन सेन्टर) खोजी गर्दा हाल सम्म पक्का भै नसकेकोले विकल्पको खोजी जारी राखिएको छ ।
- कार्य चापको अनुपातमा कर्मचारी पद पूर्ति नभएकोले (२५ जना दरबन्दीमा १२ जना कार्यरत) योजनाको लागत इस्टिमेट, सुपरिवेक्षण र सम्झौता लगायत अन्य कार्यमा सेवाग्राहीलाई छिटो छरितो सेवा दिन नसकिएको व्यहोरा समेत अनुरोध छ ।
- गत आ.व. मा पर्यटन प्रवर्धनका लागि सार्वजनिक निजि साझेदारीमा सुरु गरिएको साहसिक पर्यटनको रुपमा रहेको -याफिंटिंग व्यवसायलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यन्वयन गर्न नसकिएको व्यहोरा अनुरोध गर्दै आगामी आ.व.मा प्रभावकारी रुपमा कार्यन्वयन गरिने छ ।

उपस्थित सम्पुर्ण महानुभावहरु,

अव म यस सुनिल स्मृति गाउँपाकिको आ.व. २०७६/०७७ को बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

१. अबका दिनमा सुनिल स्मृति गाउँपालिकाको स्थानीय सरकारले असहज भौगोलिक अवस्थितिमा रहेको यस गाउँपालिकामा सर्वसाधारण जनताले प्रत्यक्ष अनुभुत गर्ने खालका योजना तर्जुमा गर्ने, स्थानीय जनतालाई योजना तर्जुमा साथै कार्यान्वयनमा प्रत्यक्ष सहभागी गराउने, मागमा आधारित र यस क्षेत्रको माटो सुहाउँदो कार्यक्रम तथा विकास गतिविधिहरु सञ्चालन गरी यस क्षेत्रका जनताको चरम गरिवी न्युनीकरण गर्ने प्रमुख नीति लिइएको छ ।
२. प्रत्येक वडा कार्यालयको केन्द्रसम्म बाह्रै महिना निर्बाध रुपमा सार्वजनिक रुपमा यातायात सञ्चालन गर्ने निति लिएको छ ।

३. गाँउपालिकाको केन्द्र देखि खुंग्री चतुर्भुज क्षेत्र, फर्साचौर, बाउबांग, बर्जिवांग क्षेत्रलाई स्मार्ट सिटी बनाउने अवधारणा अनुरूप छिर्ने, वाजाघाट, खाक्सी मेला, बर्जिवाङ, रुनिवाङ क्षेत्रलाई समेटी वाइपास निर्माणको प्रकृया अगाडि बढाइने छ ।
४. “आफ्नो खाना आफै उब्जाऔ” अभियान अर्न्तगत “एक घर एक करेसाबारी” को निति लाई कार्यान्वयन गरिने छ । सुनिल स्मृति गाउँपालिकामा कृषि अन्न तथा वालीहरु उत्पादनको लागि मौसम प्रतिकुल छ तथापी जिल्लाका अन्य स्थान भन्दा राम्रो खेतिको सम्भावना भएको हुदाँ अनुकूल समयमा उत्पादन हुने धान मकै, कोदो आलु, जौ, उवा, फापर लगायतका अन्नको उत्पादन बढाउने तर्फ आवश्यक कार्यक्रमहरु ल्याइनेछ । जनताको खाद्यसुरक्षाको अधिकारलाई सार्थकता दिन कृषिलाई आधुनिकरण र व्यवसायिक बनाइ खाद्यान्न भण्डारणको उचित प्रबन्ध गरिने छ । पशुपालनको रुपमा उन्नत जातको गाई, भैसी, बाख्रा र व्यवसायिक उत्पादन गरी पशुजन्य उत्पादन अभिवृद्धि गर्नुका साथै डाले घाँसको प्रबर्धन तथा निर्यात गर्नेतर्फ कार्यक्रमहरु ल्याइनेछ । भूगोलको प्राविधिक अध्ययन गरी माटो सुहाउदो वाली, फलफूल तथा तरकारी र वीउ विजन उत्पादन र पशुपालनको साथै मासुको पकेटक्षेत्रको रुपमा बिकास र विस्तार गरिनेछ ।
५. “एक घर, एक धारा” को नीति लाई कार्यान्वयन गरिने छ । स्वच्छ खानेपानीमा नागरिकको पहुँच अभिवृद्धि गरिनेछ । सुनिल स्मृति गाउँपालिका क्षेत्रमा शहरीकरण सँगै विस्तार हुने फोहरमैलाको व्यवस्थापन गर्न ल्याण्डफिल्ड साईडको पहिचान लगायत अन्य व्यवस्थापनका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।

- “सफा र स्वच्छ खानपान, सुनिल स्मृति को पहिचान” को नारा लाई मुर्तरुप दिने खालका कार्यक्रमहरू ल्याइ संचालन गरिने छ ।
६. “एक वडा एक खेल मैदान” को नीतिलाई निरन्तरता दिइने छ । स्वस्थ, अनुशासित तथा सिर्जनसिल युवा शक्ति उत्पादन गर्न खेलकुद क्षेत्रको विकासको लागि खेलकुद पूर्वाधारको विकास गरिनेछ, यसका लागि गाउँपालिकामा एउटा राष्ट्रियस्तरको रङ्गशाला निर्माणका लागि आवश्यक प्रकृया अघि बढाइनेछ । निर्मित खेलमैदान लाई हेलिप्याडको रूपमा समेत प्रयोग गरिने छ ।
७. “युवाको शान श्रमको सम्मान” अभियान लाई प्रेरित गर्दै युवाहरूलाई श्रममा आर्कषित गरिने निति अवलम्बन गरिने छ । उद्यमशीलता, स्वरोजगार र आय आर्जनमा केन्द्रित गर्न युवालाई छोटो र लामो अवधिको सीपमूलक र व्यवसायिक तालिम दिइनेछ । रोजगारीको सृजनाको लागि लोक सेवा आयोगको तयारी कक्षा संचालन गरिने छ ।
८. शिक्षा क्षेत्रमा भएको लगानीको प्रतिफलमा प्रभावकारिता अभिवृद्धि गर्न शिक्षा नियमावली अनुसार
- स्नातक तह अध्ययनको लागि क्याम्पस स्थापनाको लागि पहल गरिनेछ ।
 - सबै वडामा १०+२ अध्ययनको व्यवस्था मिलाउन पहल गरिनेछ ।
 - १२ कक्षा सम्म अनिवार्य शिक्षाको निति लिई कार्यान्वयन गरिनेछ ।
 - अल्पसंख्यक, विपन्न र जेहेन्दार विद्यार्थीलाई छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरी अनिवार्य विद्यार्थी भर्ना दरमा वृद्धि गरिनेछ ।

- शिक्षाको गुणस्तर वृद्धि गर्न विद्यार्थी र शिक्षकको अनुपात मिलाइ आईपर्ने आर्थिक समस्यालाई समाधान गर्न शिक्षा नियामवली अनुसार शिक्षा कल्याणकारी कोष मार्फत विद्यालय अनुदानलाई व्यवस्थित गर्दै लगिने छ ।
९. गाउँपालिकामा भूगोल र जनसंख्याको चापलाई मध्यनजर गरी संघीय सरकारको १५ शैयाको अस्पताल निर्माण को योजनालाई यथासम्य छिटो कार्यक्रम गर्न पहल गरिनेछ । गाउँपालिकाका सम्पूर्ण वडाहरू पुर्ण खोपयुक्त घोषणा भइसकेका छन् यसको प्रभावकारिता अभिवृद्धि गरिनेछ । गाउँपालिकालाई पुर्ण सरसफाईयुक्त र पूर्ण पोषणयुक्त बनाउनाका साथै बाल मृत्युदर तथा मातृमृत्युदर घटाउन महिला स्वयंसेविकाहरू तथा ग्रामिण स्वास्थ्य कार्यकर्ताहरूको परिचालनमा प्रभावकारिता अभिवृद्धि गरिने छ । युवा युवतीहरूको लागि यौन तथा एच.आइ.भि. एड्स शिक्षा, सरुवा रोगहरूको नियन्त्रणका लागि प्रचारप्रसार लगायतका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
 १०. लैंगिक समानता, महिला सशक्तिकरण, लैंगिक मुलप्रवाहीकरण र महिला सहभागिता वृद्धि गर्ने नीतिलाई प्रोत्साहन गरिनेछ । संघीय सरकार मार्फत सञ्चालन हुने सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत भत्ता प्राप्त गर्ने व्यक्तिहरूको विवरण अनलाइन प्रणालीमा अद्यावधिक गरिसकेको छ । सामाजिक सुरक्षा रकम समयमा नै बैंक मार्फत प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ । व्यक्तिगत घटना दर्ता कार्य अनलाइन बाट व्यवस्थित गरिने छ ।
 ११. वित्तिय कारोबारहरूलाई व्यवस्थित एवं अनुशासित बनाउँदै गाउँस्तरमा विभिन्न समुहमार्फत वचत गर्ने वानी बसाल्ने, ऋण लिएर लगानी गर्ने लगायतका कार्यमा सहजता ल्याउन स्थानीय

स्तरमा सहकारी समुहहरु गठन गर्ने नीति लिइनेछ । वचत वृद्धि, पुँजी निर्माण, ऋण परिचालन मार्फत आम जनताको जीवनस्तरमा सुधार गर्ने तर्फ पहल गरिनेछ । बैकिंग तथा वित्तीय क्षेत्रको विकासको वातावरण सृजना गरिनेछ ।

१२. सामाजिक तथा सांस्कृतिक विविधता युक्त यस क्षेत्रमा सह अस्तित्वको आधारमा स्वस्थ सामाजिक सम्बन्ध विकास गर्न सबै प्रकारका भेदभाव विशेषगरी जातीय छुवाछुत, भेदभाव अन्त्य गरी समावेशीकरणको माध्यमबाट समानता र सामाजिक न्याय कायम गरिने छ ।
१३. यस गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका प्राकृतिक सम्पदाहरुको जगेर्ना गर्दै धार्मिक, ऐतिहासिक, साँस्कृतिक, सामाजिक तथा पर्यटकीय सम्भावना बोकेका अन्य क्षेत्रहरुको पहिचान, विकास तथा सम्बर्धन गरिने छ । पर्यटकहरु आउने पर्यटकीय मार्गहरुको बाटो सुधार गर्ने, होटल तथा होमस्टे र अन्य सेवा उद्योगहरुको संख्या वृद्धि गर्ने, पर्यटन व्यवसाय गर्ने व्यक्ति तथा संस्थाहरुलाई प्रोत्साहन गर्ने, ट्रेकिङ रुटमा होमस्टे निर्माण गर्ने, पदयात्रीहरुको जानकारीका लागि ठाउँठाउँमा पर्यटकीय जानकारीहरु, उक्त क्षेत्र भ्रमण गर्दा अपनाउनुपर्ने सावधानी तथा पुर्व तयारीका वारेमा जानकारी सहितका बोर्डहरु राख्ने कार्य गरिनेछ । यस क्षेत्रको सांस्कृतिक तथा स्थानीय कलाकृति तथा रितिरिवाजको राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय क्षेत्रमा प्रचार प्रसार गर्नका लागि सामाजिक सञ्जालबाट प्रचारप्रसार गर्ने तथा राष्ट्रिय टेलिभिजनबाट प्रसारण गर्ने लगायतका कार्यक्रमहरु सम्पन्न गरिनेछ ।
१४. “गरिबलाई छानो” अभियान अर्न्तगन फुसको छानोलाई जस्ताले विस्थापन गर्ने नितिलाई निरन्तरता दिइने छ । आगामी तिन

बर्षभित्र सुनिल स्मृति गाउँपालिका भित्र खर वा फुसको छाना भएका घरहरूलाई जस्ताको छानाले विस्थापित गरिनेछ । यस गाउँपालिका भित्र अब बन्ने घरहरू भूकम्प प्रतिरोधी बन्नेछन् । भूकम्प प्रतिरोधी भवन निर्माणका लागि नेपाल सरकारको निर्धारित मापदण्ड भित्र रहि गाउँपालिका भित्र आवश्यक नीति बनाई कार्यान्वयन गर्दै लगिने छ ।

१५. “हरेक वडा प्रविधिमैत्री वडा” को नारालाई मूर्त रूप दिन पहल भैसकेकोले निरन्तरता दिदै लगिने छ । सञ्चार क्षेत्रको विकासका लागि प्रत्येक वडामा ईन्टरनेट सेवा विस्तार गर्नुका साथै नेपाल टेलिकम तथा अन्य सञ्चार सम्बद्ध संस्थाहरूसँग आवश्यक सहकार्य गरी यस क्षेत्रको सञ्चार सेवाको गुणस्तरमा सुधार गरिने छ ।

१६. यस क्षेत्रमा रहेका दलित, अल्पसंख्यक, अपांग, महिला लगायत लक्षित वर्गका लागि सशक्तिकरण गर्ने खालका कार्यक्रमहरू ल्याइनेछ । लैंगिक विभेदमार्फत महिलाको स्थान समाजमा पुरुषभन्दा न्युन छ, उनीहरूलाई समाजको मुल धारमा ल्याउने, निर्णय प्रक्रियामा महत्वपूर्ण भुमिका खेल्ने, आफुले संविधान तथा कानूनबमोजिम पाउने हक अधिकारबारे जानकारी गराउने लगायतका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ । अवको विकास अपांगमैत्री, बालमैत्री, महिलामैत्री बनाउनेतर्फ नीति अडिगकार गरिनेछ । अपांगता भएका बालवालिकाको लागि विद्यालयमा छात्रवृत्ति दिने, अपांगहरूलाई सरकारले दिने गरेको सामाजिक सुरक्षावापतको रकम पाए नपाएको सम्बन्धमा खोजी गरी नपाएको खण्डमा पाउने व्यवस्था गरिनेछ । दलित समुदायलाई गरिँदै आएको सामाजिक विभेदको अन्त्य गर्ने खालका कार्यक्रमहरू सञ्चालनमा ल्याइनेछ साथै आदिवासी जनजाति,

लोपोन्मुख समुदाय तथा अल्पसंख्यकहरूलाई समेत विकासको मुलधारमा ल्याउन पहल गरिनेछ ।

१७. गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयले आफु र आफ्नो मातहतका कार्यालयहरू मार्फत प्रवाह गर्ने सेवाको प्रभावकारिता, गुनासो व्यवस्थापन, सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण, नागरिक वडापत्र, सुचनाको हकको प्रत्याभूति, पारदर्शिता, जवाफदेहिता, भ्रष्टाचार निवारण लगायतका कार्यहरूमार्फत सुशासन अभिवृद्धि गर्ने खालका कार्यहरूलाई उच्च प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गर्दै लगिनेछ ।
१८. यस गाउँपालिका अन्तर्गत काम गर्ने कर्मचारीहरूको मनोबल उच्च राख्ने कार्य जिवनको गुण अभिवृद्धि गर्ने वातावरण सिर्जना गरिनेछ । कर्मचारीहरूलाई कार्यस्थलमा बसी सेवा प्रवाह गर्ने तथा गाउँपालिकाको निर्णयहरूलाई अक्षरसः कार्यान्वयनमा ल्याउनका लागि तत्पर हुने अवस्थाको सिर्जना हुने वातावरण मिलाइनेछ ।
१९. यस गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधी तथा राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरूलाई समयानुकुल व्यवहार, आचरण प्रर्दशन गर्न तथा सेवा प्रवाहलाई जनमुखी र उत्तरदायी बनाउन विभिन्न तालिम, गोष्ठी, अध्ययन भ्रमण लगायत क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
२०. जलवायु परिवर्तनले विश्वलाई नै चुनौति दिइरहेको वर्तमान परिप्रेक्ष्यमा जलवायु परिवर्तनलाई तल्लो तहबाट नै सामना गर्ने खालका गतिविधीहरूलाई प्रोत्साहन गरिनेछ । जलवायु अनुकूलित विकास कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरी हरित अर्थतन्त्रको प्रवर्धन गर्न पहल गरिनेछ । यसकालागि जलवायु परिवर्तनसँग सम्बन्धित क्षेत्रमा कार्य गर्ने विभिन्न निकायसँग सहकार्य गरी

अगाडि बढ्ने नीति अख्तियार गरिनेछ । विपद व्यवस्थापनमा क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ । विश्व वातावरण दिवस र अन्य दिवसमा वृक्षारोपनलाई प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाईने र वातावरण स्वच्छ राख्न हरेक ठाउँ ठाउँमा पोखरी निर्माणलाई प्राथमिकता दिईने छ ।

२१. “मेरो घर, उज्यालो घर” अभियान अन्तरगत गाउँपालिका क्षेत्र भित्र विद्युतीकरणको लागि पहल गरिने छ । गाउँपालिका भित्र उपलब्ध जलस्रोतको अधिकतम् उपयोग गर्दै बहुउपयोगी जलविद्युत गुरुयोजना तयार गरिनेछ । सुनिल स्मृति गाउँपालिकामा कार्यक्रम संचालन गरि विद्युतको भरपर्दो व्यवस्था गरिनेछ ।

२२. यस क्षेत्रको आन्तरिक साधन स्रोतको पहिचान गरिनेछ । राजस्वको दर भन्दा दायरामा जोड दिई आन्तरिक आय अभिवृद्धि गर्ने नीति लिईनेछ । राजस्व परिचालन तथा राजस्व चुहावट नियन्त्रणमा जोड दिइनेछ ।

२३. गाउँपालिकाबाट सञ्चालन हुने योजना तथा कार्यक्रमहरू गुणस्तरीय, व्यवस्थित, प्रभावकारी र पारदर्शी रूपमा कार्यान्वयन गर्न आवश्यक कार्यविधि बनाई तत्काल लागू गरिनेछ ।

२४. आ. व को अन्त्यतिर मात्र विकास निर्माणका कार्य संचालन गर्ने कार्यलाई निरुत्साहित गर्दै आर्थिक वर्षको सुरुमै कार्यतालिका बनाई काम सुरु गर्ने र समयमा नै गाउँपालिकाका कार्यक्रमहरू सम्पन्न गरिने छ ।

२५. रोजगारी सिर्जना र आन्तरिक श्रोत वृद्धिको लागि पाइलट परियोजनाका रूपमा सुन चाल्ने कार्यको सुरुवात गरिने छ ।

अन्तमा समृद्ध सुखी समतामुलक सामाजिक सदभाव सहितको नवीनतम प्रविधि र सुशासनयुक्त सुन्दर सुनिलस्मृति गाउँपालिका

वनाउनको लागि आगामी आ. व. मा पनि भरपुर क्षमता प्रदर्शन गर्ने सबै जनप्रतिनिधि राष्ट्र सेवक कर्मचारी, बुद्धिजीवी, राजनितिक दल विभिन्न संघ संस्था, निजि क्षेत्र, पत्रकार जगत र सुनिल स्मृति गाँउपालिकाका सबै जन समुदायमा विशेष सहयोगको र सुझावको अपेक्षा गर्दछु ।

धन्यवाद

आज्ञाले
लेखनाथ न्यौपाने
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत